

PARȚA

Sediul consiliului local: Parța nr. 282, telefon/fax 0256/392264

Coordonate:

45°37'33" lat. N;
21°08'17" long. E;

Repere istorice:

-1332 -1937 - este amintită în dijelele papale așezarea **Parkas**;

-este consemnată în documente, la nord de **Parța**, așezarea **Maraz**, care avea la anul 1417 statut de oraș (târg);

-1717 - harta lui Claude Florimund Mercy indică așezarea cu numele de **Paraz** având 84 de case;

-mijl.sec.al XIX-lea - istoricul maghiar **Fenyés Elek** descrie satul Parța ca pe o așezare mixtă, valaho-sârbe, cu o populație formată din 2 808 de „greci neuniți” (ortodocși);

-1878 - în timp ce aveau loc lucrări de regularizare a cursului râului Timiș, în urma surpării unui mal, a ieșit la iveală ceramică primitivă și diferite obiecte de os;

-1912 - au loc inundații ale râului Timiș care provoacă localnicilor pagube mari;

-28 octombrie 1924 - se naște **Ion Odrobot**, dirijor, profesor de vioară (d. 01. 2010);

-în localitate funcționa banca populară „Reuniunea de credit din Parța” (Părțana);

-1928 - se naște **Stelian Olariu**, dirijor de cor, compozitor;

-octombrie 1931 - arheologii cercetează maulul Timișului și este descoperit un schelet în poziție îndoită, cu fața în jos, dar și diferite alte obiecte din lut și os, aflate în prezent la Muzeul Banatului din Timișoara;

-1936 - la Parța exista herghelia și depozit de armăsari, de unde erau trimise cele mai reușite exemplare în comunele bănățene pentru montă publică;

-herghelia de la Parța s-a format prin transferul, în anul 1924, a aproximativ 300 de cabaline Nonius de la herghelia Rușețu (Direcția Silvică Buză);

-există școală primară, școală confesională sârbă, grădiniță de copii, cor bărbătesc,

moară cu aburi, bancă;

-2004 - comuna Parța a fost reînființată prin desprindere de comuna Șag;

-2004 - apare foaia „**Jurnal de Parța**” (redactor-șef **Ioan Dunca**);

-2005- este introdusă rețeaua de alimentare cu gaz metan;

-04. 2006 - are loc aniversarea a 230 ani de învățământ la Parța;

-2010 - este finalizată rețeaua de alimentare cu apă potabilă;

-2011 - este construită o nouă sală de sport;

Populația stabilă la 1 ianuarie 2010 - total: 1 931 de persoane, dintre care:

- masculină: 969 de persoane

- feminină: 962 de persoane

Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010:

738

Instituții școlare: Școala cu clasele I-VIII; Grădinița cu program normal;

Instituții sanitare: Dispensar medical; Cabinet stomatologic; Farmacie umană; Cabinet veterinar;

Instituții culturale: Cămin cultural;

Baze sportive și de agrement: Teren de fotbal;

Biserici: Biserica ortodoxă română (1854); Biserica greco-catolică (sec. al XIX - lea); Biserica romano-catolică; Biserica ortodoxă sârbă (monument istoric, 1847, iconostas pictat de Ciolacovici); Biserica penticostală; Biserica baptistă (1905);

Ruga și alte manifestări cultural-religioase: Parța (8 septembrie - Sfânta Maria Mică); Zilele comunei Parța (20 aprilie).

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI PARȚA

Petricaş Mihai	primar	Laţco Irina-Elena, consilier	PSD
Dunca Ioan	viceprimar	Leş Vasile, consilier	PSD
Borş Mihaela-Felicia, consilier	PDL	Murariu Nicolae, consilier	PDL
Cădărean Loredana, consilier	PSD	Puiu Adrian, consilier	PRM
Drăgan Daniel, consilier	PSD	Todiruţă Viorel, consilier	PSD
Jorj Liviu-Simion, consilier	PSD	Unişan Jiva, consilier	PSD

PARȚA

MAREA ZEIȚĂ MAMĂ

Muzeul Banatului din Timișoara găzduiește un unicat muzeistic: **Sanctuarul Neolitic de la Parța**. Descoperirea a avut loc în 1981, în cadrul săpăturilor arheologice din așezarea Parța, acolo unde există o importantă așezare neolitică. În anul 1983, regretatul arheolog Florin Medeleț a decis transferarea sanctuarului vechi de 7000 de ani în muzeu pentru a fi expus (montat aproape la scară, într-o sală din Castelul Huniade). Sanctuarul este considerat de arheologi „una dintre cele mai frumoase realizări artistice și arhitectonice ale omului neolitic în evocarea cultului fertilității prin adorarea Marii Zeițe Mame și a Taurului, ambele simboluri ale fecundității și vieții, Taurul simbolizând forța creatoare” (conform arheologului Florin Drașovean). Acesta (director al muzeului între anii 2004-2008) vede în sanctuarul de la Parța „mai mult decât un simplu loc de cult”, atribuindu-i și rolul de calendar pentru oamenii neolitici, căci pe peretele vestic există un orificiu care lasă să pătrundă soarele în interiorul sanctuarului, pe capul de taur, de două ori pe an, la echinocții, marcând, probabil, începutul și sfârșitul anului agricol. Pe același perete de vest, sub orificiu, sunt amplasate o cuvă din lut și o râșniță din piatră, ambele folosite la râșnitul ritual, probabil primăvara, când se însămânța ogorul, în dorința omului neolitic de a fertiliza sămânța ce urma să fie pusă în brazdă. Sanctuarul, complet restaurat, este realizat din lut și niuele. Are o formă rectangulară, cu o lungime de 11,5 metri și o lățime de 6 metri, și este format din camera altarului, în care se află un soclu din lut cu o statuie dublă, cu două capete: unul de taur, celălalt de femeie, acoperit cu o mască ritualică.

Parța -
1992,
fotografie rea-
lizată de
Ladislau
Gagy (copertă
la volumul
„Călătorie în
Țara
Românilor”
ediția I, 2000).

FOTO DOCUMENT

Parța, 1926 - La seceriș

UN MARE DIRIJOR

Ion Odrobot s-a născut la 28 octombrie 1924 în satul Parța, atunci ținând de comuna Șag (d. ianuarie 2010). Absolvent al Școlii Normale de învățători (1945). Studiază timp de trei ani Teologia la Timișoara. Urmează clasa de vioară la Conservatorul Municipal. Renunță la Teologie și se înscrie la Institutul de Artă, la secția muzicologie, folclor, dirijat, absolvită în 1950 (licența la Conservatorul „Ciprian Porumbescu” din București). Metodist principal la Casa Regională a Creației-Banat. Director la Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș. Conferențiar timp de zece ani la Facultatea de Muzică din cadrul Universității de Vest, disciplina folclor (1990-2000). Profesor de vioară la Palatul Copiilor. A înființat Orchestra populară „Clubul 1 Mai” (orchestra RATT). A pus bazele ansamblului de cântece și dansuri „Timișul” și ale orchestrei de muzică populară „Doina Timișului”. A dat în anul 1953 numele de „Doina Banatului” actualului ansamblu profesionist „Banatul”. Colaborator la redacția muzicală a Studioului Teritorial de Radio Timișoara. În 1961 primește „Ordinul Muncii clasa a-III-a”, iar în 1971 „Ordinul Meritul Cultural”. Premiul „Pro Cultura Timisiensis” (2004).

Casa în care s-a născut
profesorul Ion Odrobot